

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA
ȘTIINȚIFICĂ, EDIȚIA A XI-A,
7 octombrie 2022

BIBLIOTECA – MEDIU INFORMAȚIONAL RELEVANT ÎN INSTRUIRE ȘI CERCETARE
în cadrul Secțiunii
BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII

Aplicarea altmetricelor ca metodă
alternativă de măsurare a impactului

altmetrics

Staver Mihaela, bibliotecară principală,
Centrul de Cercetare și activitate metodică

Bibliotecile academice au fost mereu în căutarea instrumentelor de diversificare a accesului cercetătorilor la produsele bibliometrice. Bibliotecarii cercetează, implementează diverse instrumente pentru a informa și ghida cercetătorii.

O serie de termeni sunt utilizați în mod obișnuit în definirea diferitelor abordări ale evaluării cercetării și măsurarea productivității științifice.

Evaluarea performanței cercetării științifice reprezintă o sarcină din ce în ce mai importantă, astăzi în epoca digitizării, a accesului liber la informații.

Până acum, diversele măsurări utilizate pentru evaluarea performanței academice și a impactului se bazează în mare măsură pe numărarea citărilor.

Indicatori bibliometrici clasici pentru măsurarea activității academice, cum ar fi numerele publicațiilor și citările, au o tradiție care datează de la crearea Science Citation Index în anii 1960.

Odată cu importanța tot mai mare a Internetului a fost cercetată calcularea valorilor ce se bazează pe linkuri Web sau descărcări - așa-numita „webometria”.

Webometria a evoluat în metrice alternative sau „altmetrics”. Altmetrics sunt metode de evaluare bazate pe diverse activități ale utilizatorilor în social media.

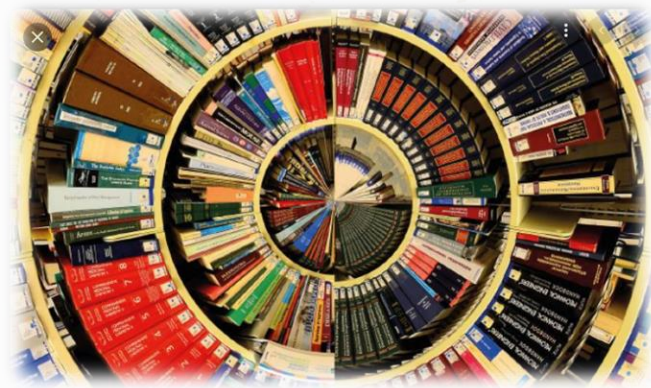

Termeni utilizați frecvent ca măsurători în evaluarea cercetării

Bibliometria este știința care se ocupă cu măsurarea cantitativă a cercetării științifice.

Informetria este studiul aspectelor cantitative ale informației. Acesta include producerea, diseminarea și utilizarea tuturor formelor de informații, indiferent de forma sau originea acestuia.

Scientometria este studiul măsurării și analizei performanței muncii de cercetare în domeniile științei, tehnologiei și inovării.

Webometrie - este studiul trăsăturilor, caracteristicilor, structurii cantitative și modelele de utilizare ale World Wide Web, hyperlinkurile și internetul acestuiaresurse.

Cybermetrics este un termen alternativ pentru Webometrics.

Librametrics este un set de metode pentru a analiza cantitativ disponibilitatea documentele din biblioteci, utilizarea acestora și impactul serviciilor bibliotecii asupra utilizatorului.

Altmetrics Indică cât de departe și cât de larg a fost răspândit conținutul unei lucrări pe web. Termenul altmetrics a fost propus în 2010.

Altmetrics este o metodă alternativă ce completează metoda tradițională pentru a măsura impactul articolelor academice în ecosistemul web social.

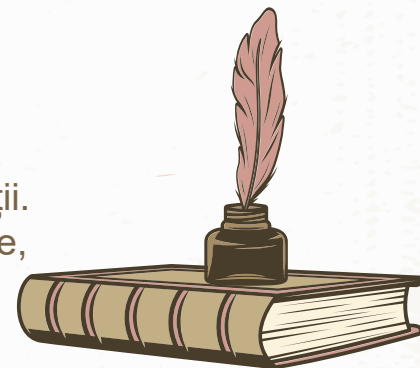
Biblioteca Științifică USARB își propune să examineze modul în care poate implementa Altmetrics, pentru a oferi suport cercetătorilor USARB în partajarea și colectarea datelor altmetrice ale cercetărilor academice.

Pentru fiecare cercetător este important ca rezultatele cercetărilor să fie ușor de găsit, vizibile, deoarece acest factor are un impact semnificativ asupra evaluărilor calității cercetării.

În consecință, vizibilitatea rezultatelor cercetării (datorită relației sale cu citările primite) este importantă nu numai pentru autori, ci și pentru instituțiile pe care le reprezintă, întrucât progresul lor științific este evaluat de calitatea producției științifice a instituției (publicațiile științifice afiliate instituției).

Apariția internetului și a rețelelor sociale exercită o influență puternică asupra modurilor în care cercetătorii și academicienii descoperă și accesează informații. Acum lucrările sunt diseminate prin rețele sociale, bloguri, depozite instituționale, reviste cu acces deschis, platforme.

IMPACTUL ȘI VIZIBILITATEA CERCETĂRII

Valori pentru autor

• Verificați (și comparați) scorurile de impact:

Valori pentru articol

• Verificați (și comparați) impactul publicațiilor:

Măsuri esențiale pentru creșterea vizibilității rezultatelor cercetării:

1. Identificatori pentru cercetători (*ORCID, ID de cercetător, ID de autor Scopus*);
2. Diseminarea rezultatelor cercetării cu acces deschis;
3. Diseminarea axată pe audiență a rezultatelor cercetării (prin alegerea celei mai potrivite surse pentru publicare);
4. Utilizarea resurselor (rețele sociale, conturi personale, bloguri etc.) pentru a face publice rezultatele cercetării;
5. Dezvoltarea relațiilor academice și a cooperării active.

Sfaturi practice pentru implementarea acestor măsuri:

- 1 Creați ID-urile și profilurile cercetătorului (creați cel puțin un profil ORCID);
- 2 Încercați să includeți ID-urile de cercetător în toate activitățile academice;
- 3 Includeți ID-urile dvs. de cercetător în profilurile personale și în spațiul social;
- 4 Folosiți aceeași ortografie a numelui tău de-a lungul carierei academice;
- 5 Participați la conferințe și alte evenimente științifice.
- 5 Furnizați informații de contact exacte, astfel încât alți autori să vă poată contacta;
- 5 Căutați oportunități de a efectua cercetări și de a publica articole în colaborare cu cercetători recunoscuți și deja cunoscuți din comunitatea academică;
- 5 Utilizați un nume standardizat pentru instituția dvs.: evitați utilizarea abrevierilor denumirii instituției.

Creați un profil de autor în Google Academic;

Găzduiți cercetările nepublicate în depozite cu acces deschis;

Alăturați-vă rețelelor sociale academice;

Publicarea articolelor în platforme care reprezintă publicul țintă;

Fiți activi în spațiul virtual academic: implicații în discuții, întrebări și idei;

Furnizați identificatori persistenti DOI, pentru rezultatele cercetării;

Menționați principalele concepte/subiecte de cercetare în rezumat;

Sistemele de căutare și instrumentele de urmărire a citărilor caută un rezumat al articolului, astfel încât repetarea mai frecventă a cuvintelor cheie crește șansele ca articolul să fie găsit, citit și în consecință, citat.

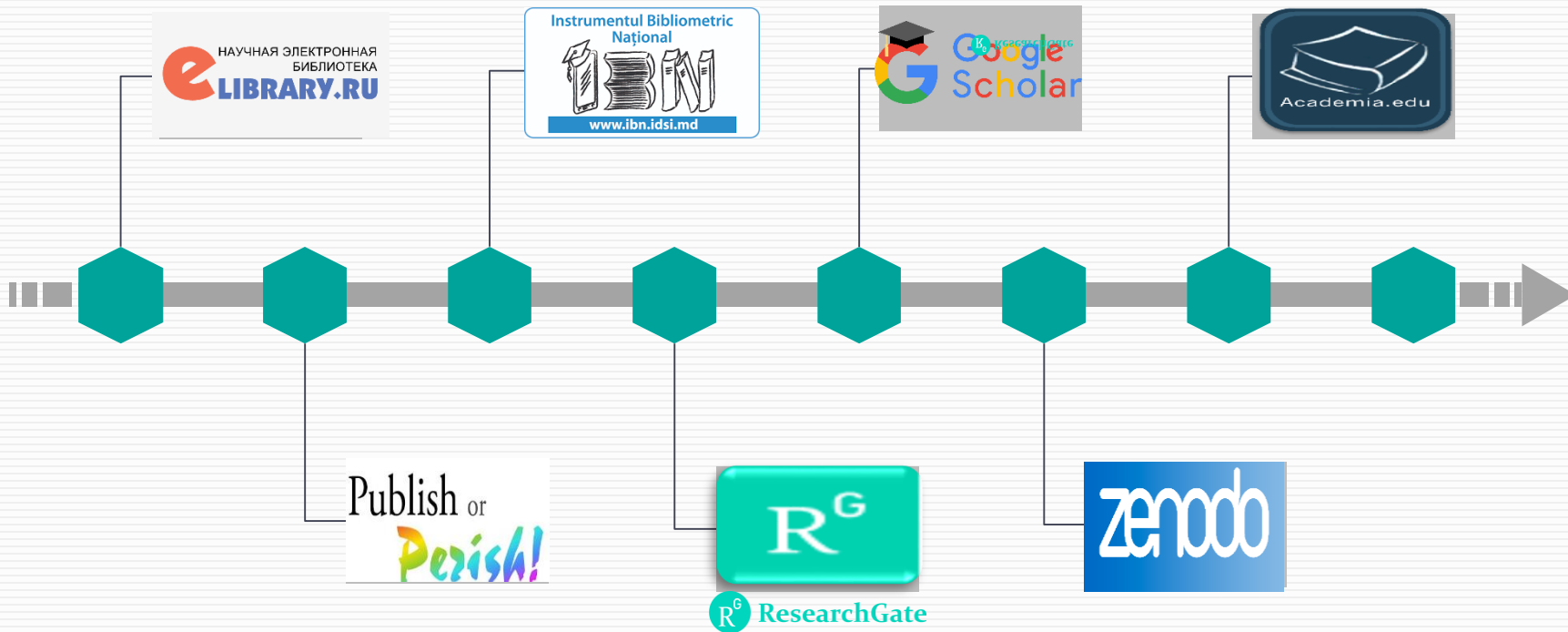
VALORI UTILIZATE FRECVENT

- **h-index:** măsoară impactul cumulat al rezultatelor unui cercetător analizând numărul de citări primite de o lucrare;
- **i10-index** : creat de Google Scholar, măsoară numărul de publicații cu cel puțin 10 citări;
- **g-index:** își propune să îmbunătățească indicele h, acordând mai multă pondere articolelor foarte citate;
- **e-index:** Scopul e-indexului este de a face diferența între oamenii de știință cu indici h similari, dar modele de citare diferite.

Valoarea contribuțiilor științifice poate fi evaluată, utilizând:

De ce contează impactul cercetării?

Demonstrarea impactului cercetării vă
poate crește vizibilitatea la nivel
local, național și internațional

Impactul este binele pe care cercetătorii îl pot face în lume.

Mark Reed

„Metrici alternative” – noțiunea este formulată pe baza ideii că web-ul nu este doar o simplă utilizare de către academicieni, ci poate servi la furnizarea de dovezi pentru impactul mai larg al cercetării.

Altmetrics poate fi aplicat nu numai articolelor, ci și oamenilor, revistelor, cărților, seturi de date, pagini web etc. Impactul unei lucrări nu depinde doar de numărul de citări, ci și de alte aspecte ale lucrării, cum ar fi , vizualizări de articole, descărcări, mențiuni în rețelele sociale.

Cercetarea Altmetrics este încă într-o fază foarte incipientă de la publicarea documentului manifest de (2010).
<http://altmetrics.org/manifesto/>

Comparație între sistemele tradiționale și cele noi de măsurare a impactului cercetării

Bibliometria tradițională

- Factorul de impact
- Citarea
- indicele H
- Numărul de publicații

Valori alternative „Altmetrics”

- Mențiuni în știri
- Mențiuni în rețelele sociale
- manageri de referințe

Valori alternative = Altmetrics

CATEGORII ALE VALORILOR ALTERNATIVE

Surse alternative

Facebook, Twitter, Google+, Pinterest, LinkedIn, Twitter, Academia.edu, ResearchGate.

Valori pentru noi formate Altmetrics

Formele populare ale acestui tip de informații sunt videoclipurile YouTube cu conținut științific, prelegeri înregistrate, depozite de date de cercetare

Valori agregate

Rețelele sociale oferă posibilitatea de a cumula rezultatele individuale ale savanților pe diferite canale, dar și să monitorizeze de exemplu, urmăritori de pe Twitter sau articole Wikipedia care menționează cercetătorul.

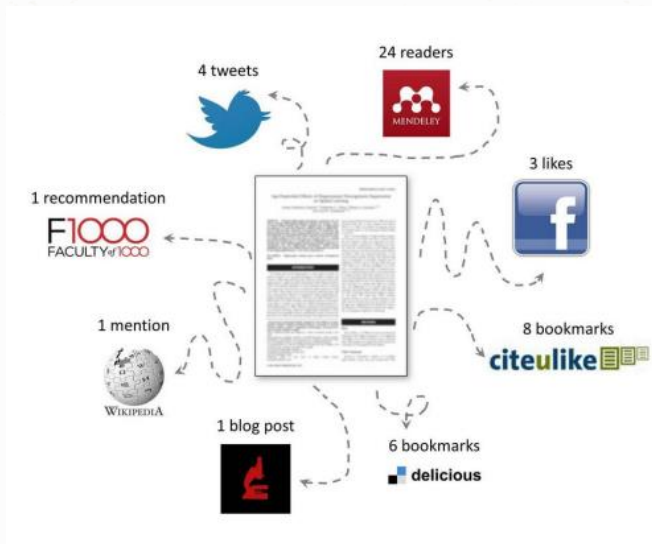
Valori bazate pe forme alternative de citare

Altmetrics se uită la activități asemănătoare citărilor (de exemplu, linkuri către o publicație într-o postare pe blog a cercetătorului)

CARACTERISTICA METRICILOR ALTERNATIVE

- Sunt utile pentru măsurarea impactului social sau a implicării din afara mediului academic;
- Pot include vizualizări, descărcări, marcaje și mențiuni de rețele sociale;
- Se bazează preponderent pe social media (Twitter, ResearchGate, Mendeley) - numărul de distribuiri, aprecieri, urmăritori, postări, mențiuni și comentarii ș.a;
- Se adaptează mediului online în continuă schimbare: apar platforme noi.

AVANTAJELE METRICILOR ALTERNATIVE

VITEZĂ

permit utilizatorilor și cercetătorilor să urmărească munca științifică și impactul de pe rețelele sociale și științifice.

CONTEXT

vizualizarea receptării unui produs de cercetare și răspunsul imediat al autorului.

METRICI LA NIVEL DE ARTICOL

măsoară impactul articolului sau al rezultatului cercetării, nu numai a revistei în care se regăsește.

DIVERSITATE

afișarea datelor despre alte tipuri de rezultate ale cercetării, cum ar fi seturi de date, prezentări, software, brevete, monografii.

VIZIBILITATE

Aveți posibilitatea să urmăriți diseminarea rezultatelor cercetării

ALTE TIPURI DE IMPACT

nu oferă doar informații despre impactul academic și științific, ci și despre alte audiențe și tipuri de impact: social, economic, de mediu, cultural etc.

DE CE ALTMETRICS?

Altmetrics este calculat în timp real în comparație cu numărul tradițional de citări.

Altmetrics primește feedback imediat asupra atenției pentru un conținut academic. Acest lucru este util în special pentru cercetătorii de la începutul carierei ale căror lucrări ar putea încă să nu fi acumulat citări.

Cum se calculează scorul Altmetric?

Scorul se bazează pe măsura cantitativă a atenției pe care a primit-o un articol științific și este derivat din 3 factori principali (volum, surse și autori).

Menționile din știri și de pe bloguri sunt ponderate cel mai mult, dar, pe scurt, cu cât sunt mai multe persoane care menționează și interacționează cu articolul dvs. în mai multe surse respectate, cu atât este mai probabil ca scorul dvs. să crească.

PRINCIPALII FURNIZORI DE DATE ALTMETRICE

MENDELEY

ALTMETRIC.COM

CROSSREF

IMPACTSTORY

PLUMX

BOOKMETRIX

<https://www.mendeley.com>

<https://www.altmetric.com>

<https://www.crossref.org/services/event-data>

<https://profiles.impactstory.org>

<https://plu.mx/plum/g/samples>

<https://www.bookmetrix.com>

AGREGATOARE DE DATE ALTMETRICE

Altmetric Explorer

Altmetric Explorer vă ajută să urmăriți atenția pe care o primește munca dvs. din diverse surse non-academice (de la media socială și tradițională la documente de politică și bloguri). Utilizatorii pot analiza atenția la nivel de autor, instituție și pot utiliza aceste date pentru raportare, stabilire a obiectivelor și activități de evaluare comparativă.

Impact Story este un serviciu gratuit care urmărește rezultatele cercetării dvs. pe Twitter, bloguri și generează o mare varietate de alte metrice și statistici pe baza acestor date. Conturile pot fi sincronizate cu ORCID pentru a se actualiza automat atunci când este publicat conținut nou. Un cont Twitter este tot ceea ce este necesar pentru a începe.

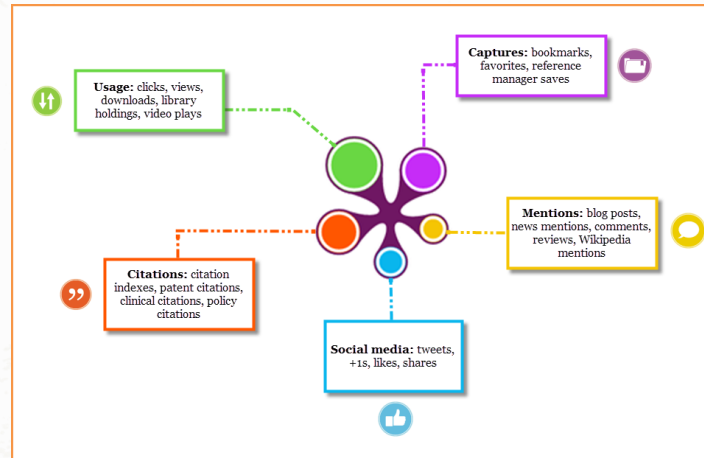
PlumX adună și reunește valorile de cercetare adecvate pentru toate tipurile de rezultate ale cercetării academice. Clasificăm valorile în 5 categorii separate: Citate, Utilizare, Capturi, Mențiuni și Social Media. (Vizionați o scurtă prezentare generală despre PlumX Metrics.)

Altmetric: <http://www.altmetric.com>

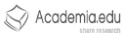

ImpactStory: <https://impactstory.org/>

Plum Analytics <http://www.plumanalytics.com>

RESURSE ALTMETRICE GRATUITE

academia.edu 	Permite utilizatorilor să creeze un cont și să partajeze lucrări. Oferă numărul de vizualizări și citări ale articolelor din Academia.edu.
Figshare 	Permite utilizatorilor să creeze un cont pentru a-și stoca și partaja datele. Există 1 GB de spațiu disponibil și pentru stocarea datelor private. Vizualizările și distribuiri surselor de date sunt contorizate. Urmărește vizionările și distribuiri pe câteva platforme de socializare
ResearchGate 	Permite utilizatorilor să creeze un cont și încărca munca (vedeți câte vizualizări, descărcări și citări ați primit).
Scholarometru 	Acest widget vă permite să căutați cu ușurință în Google Academic în moduri complexe și să obțineți înapoi rezultate analizate. Scholarometer poate urmări mai multe formate ale unui nume și mai multe moduri de a cita aceeași lucrare. Oferă numărul de citări pentru lucrările căutate.
Impactstory 	Impactstory este un serviciu gratuit care permite cercetătorilor să-și construiască un profil online. Profilul trebuie să fie legat de un ID ORCID. Impactstory afișează toate rezultatele publicate care au fost incluse într-un profil ORCID și apoi adună atenția asociată acestora.
Altmetric.com 	Vedeți cine vorbește despre cercetarea dumneavoastră.

Altmetrics este un instrument care poate fi utilizat în completarea bibliometriei, dar NU o înlocuiește!

Un singur rezultat al cercetării poate trăi online pe mai multe site-uri web și poate fi discutat pe zeci de platforme diferite. Altmetric, colectează toate aceste informații pentru a vă oferi o singură imagine captivantă și informativă a activității online din jurul conținutului academic.

Este deja insuficient să se bazeze impactul unei publicații academice doar pe citările din reviste științifice, deoarece acestea nu oferă informații despre toate interacțiunile care apar în noile rețele sociale

În acest context, altmetrics apar ca răspuns la nevoia de a completa metrica tradițională în evaluarea cercetării științifice.

Altmetrics reprezintă o nouă modalitate de măsurare a impactului cercetării științifice, bazată pe noi indicatori care încearcă să cuantifice prezența și diseminarea activității academice pe web-ul social.

ALTMETRICS ÎN REPOZITORII INSTITUȚIONALE ȘI BIBLIOTECI DIGITALE

Biblioteca Științifică USARB cercetează modalitatea de adăugare a insignei Altmetric în înregistrările articolelor din RI ORA USARB și Biblioteca digitală.

Altmetrics pentru RI sunt bine venite nu doar pentru cercetători, ci și pentru biblioteci :

- Adăugarea de valori suplimentare la depozitul instituțional va duce la creșterea vizibilității altmetrics și la îmbunătățirea datelor din înregistrările din depozit;
- Încurajarea cercetătorilor să depună versiuni cu acces deschis ale cercetărilor, care va îmbunătăți datele statistice și va ajuta la demonstrarea valorii și a utilizării conținutului;
- Încorporarea insignei vă ajută să valorificăm depozitul și să ne extindem serviciul existent în moduri utile pentru cercetători, încurajându-i pentru depozitarea cu acces deschis.

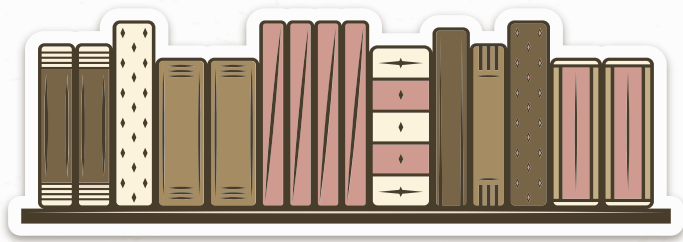

The screenshot shows the University of Zurich Open Repository and Archive interface. The page displays a paper titled "Selection for niche differentiation in plant communities increases biodiversity effects" by Zuppinger-Gingely, Delany, Schmid, Bernhardt, Pfistermann, Jena S, Yáñez, Werning, De Bruyn, Gerlinger B, Flynn, Dan F B (2014). The paper is listed as "Maintenance: Tuesday, 5.7.2016, 07:00-08:00". The Altmetric data for the paper is as follows:

Metric	Value
Citations in Web of Science®	22
Citations in Scopus®	26
Tweeted by	44
Blogged by	1
Posted on by	18
On Facebook pages	3
Readers on Mendeley	282
Readers on Crossref	0
Readers on CrossRef	0

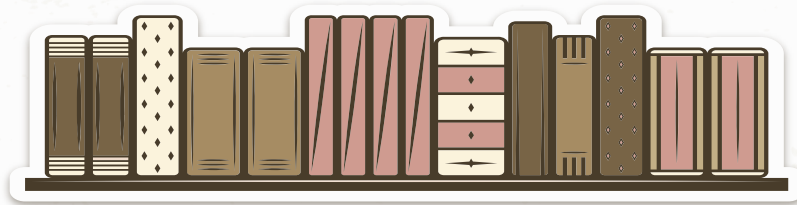
Bibliotecarii au un rol important în diseminarea altmetrics, de obicei ei gestionează, organizează, formează și își informează cercetătorii despre citări și impact și au responsabilitatea de a promova în rândul comunității academice impactul și valoarea cercetării produse în instituțiile lor.

Dezvoltarea rețelelor on-line ce permit realizarea de profiluri pentru cercetători a dus la creșterea vizibilității rezultatelor cercetărilor și la dezvoltarea legăturilor dintre cercetători.

Prin platforme și rețele web accesul la informația științifică a cunoscut o creștere fără precedent. Rezultatele cercetărilor științifice devin astfel cunoscute și larg accesibile

CONCLUZII

În concluzie, putem spune că măsurările tradiționale de relevanță științifică (metrici de citare, publicare în reviste cu factor de impact ridicat) **au încă o importanță deosebită.**

Dar valorile alternative (Altmetrics), cum ar fi descărcări de articole, vizualizări, tweet-uri și marcaje, măsoară de câte ori un articol științific este citat, apreciat, distribuit, marcat, vizualizat, descărcat, menționat, revizuit sau discutat aproape în timp real.

Altmetrics oferă o nouă modalitate de a detecta utilizarea publicării științifice dincolo de citarea formală.

Altmetrics sunt măsuri de atenție și implicare online și sunt menite să completeze, dar nu să înlocuiască complet măsurile tradiționale de impact.

BIBLIOGRAFIE

- ✓ *Altmetrics: a manifesto* [on-line] [citat 14 sept. 2022]. Disponibil: <http://altmetrics.org/manifesto/>
- ✓ *Altmetrics in the wild: Using social media to explore scholarly* [on-line] [citat 13 sept. 2022]. Disponibil: <https://arxiv.org/abs/1203.4745>
- ✓ BARNES, CAMERON. *The Use of Altmetrics as a Tool for Measuring Research Impact* [on-line] [citat 14 sept. 2022]. Disponibil: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00048623.2014.1003174>
- ✓ *Impactul cercetării* [on-line] [citat 14 sept. 2022]. Disponibil: https://library.uasm.md/?page_id=1252#almetrie
- ✓ RADULESCU, CONSTANTA ZOIE. *Evaluare în sistemele de cercetare științifică prin platforme web, instrumente și rețele online* [on-line] [citat 10 sept. 2022]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/334626743_Evaluare_in_sistemele_de_cercetare_stiintifica_prin_platforme_web_instrumente_si_retele_online
- ✓ *The Right Metrics for Generation Open: a guide to getting credit for Open Science* [on-line] [citat 14 sept. 2022]. Disponibil: <https://blog.ourresearch.org/right-metrics-generation-open-post/>
- ✓ ȚURCAN, NELLY. *Evaluare și recompense în contextul Științei Deschise* [on-line] [citat 09 sept. 2022]. Disponibil: <https://renam.md/wp-content/uploads/2022/05/P2-Nelly-Turcan-NI4OS-Europe-5-May-2022.pdf>
- ✓ WELLER, KATRIN. *Social Media and Altmetrics: An Overview of Current Alternative Approaches to Measuring Scholarly Impact* [on-line] [citat 14 sept. 2022]. Disponibil: https://www.academia.edu/10077459/Social_Media_and_Altmetrics_An_Overview_of_Current_Alternative_Approaches_to_Measuring_Scholarly_Impact?email_work_card=thumbnail

MULȚUMESC!

staver.mihaela@gmail.com

VIZIBILITATEA ONLINE AJUTĂ LA
URMĂRIREA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA
VALORILOR ȘTIINȚIFICE!

